

**VLAAMSE GEMEENSCHAPSCOMMISSIE
DE RAAD
Commissievergaderingen
Agenda**

COMMISSIE VOOR ONDERWIJS EN SCHOLENBOUW

Woensdag 20 januari 2021 om 14 uur

Videoconferentie

Voorzitter: De heer **GILLES VERSTRAETEN**

1. Vragen om uitleg (R.v.O., art. 59)

- Vraag om uitleg van de heer Jan Busselen aan de heer Sven Gatz, collegelid bevoegd voor Onderwijs en Scholenbouw, met betrekking tot de vertrouwensbreuk tussen het KCB en de EhB
- Vraag om uitleg van de heer Dominiek Lootens-Stael aan de heer Sven Gatz, collegelid bevoegd voor Onderwijs en Scholenbouw, over maatregelen bij problematisch spijbelgedrag
- Vraag om uitleg van de heer Jan Busselen tot de heer Sven Gatz, collegelid bevoegd voor Onderwijs en Scholenbouw, met betrekking tot kilometerheffing voor leerkrachten en gezinnen van leerlingen die naar en van Brussel reizen
- Vraag om uitleg van de heer Dominiek Lootens-Stael tot de heer Sven Gatz, collegelid bevoegd voor Onderwijs en Scholenbouw, over het groot aantal Nederlandstalige kinderen dat in Brussel geen school naar keuze vindt
- Vraag om uitleg van de heer Arnaud Verstraete aan de heer Sven Gatz, collegelid bevoegd voor Onderwijs en Scholenbouw, over de stand van zaken van leerkrachtenuitwisseling
- Vraag om uitleg van de heer Gilles Verstraeten aan de heer Sven Gatz, collegelid bevoegd voor Onderwijs en Scholenbouw, betreffende de evaluatie van de eerste drie jaren tweetalige lerarenopleiding

2. Vraag (R.v.O., art. 58)

- Vraag van mevrouw Hilde Sabbe aan de heer Sven Gatz, collegelid bevoegd voor Onderwijs en Scholenbouw, betreffende huiswerkklassen

Samenstelling van de commissie

Vaste leden

De heer Arnaud Verstraete
Mevrouw Soetkin Hoessen
De heer Gilles Verstraeten
Mevrouw Khadija Zamouri
De heer Fouad Ahidar

Plaatsvervangers

De heer Juan Benjumea Moreno
Mevrouw Lotte Stoops
De heer Mathias Vanden Borre
De heer Guy Vanhengel
Mevrouw Hilde Sabbe

Datum van de indiening : 3 december 2020

Vraag om uitleg van de heer Jan Busselen aan de heer Sven Gatz, collegelid bevoegd voor Onderwijs en Scholenbouw

Onderwerp: Vertrouwensbreuk tussen het KCB en de EHB

Op 3 november viel er te lezen op het mediakanaal Bruzz dat de directeur van het Koninklijk Conservatorium Brussel, en een van haar medewerkers werden ontslagen door de Erasmushogeschool. Het ontslag zou te maken hebben met een samenwerking die het Conservatorium is aangegaan met de muziekacademie van Anderlecht. In het kader van die samenwerking kreeg een aantal bachelorstudenten extra lesuren van assistenten, die betaald werden door de academie. Die studenten stonden dan ingeschreven zowel aan het Conservatorium als in Anderlecht.

Bij de studenten en docenten sloeg het nieuws in als een bom. Het nieuws kregen ze via een korte mail van algemeen directeur van de Erasmushogeschool waarin het ontslag wegens 'ernstige onregelmatigheden' werd aangekondigd.

De voorzitter van de studentenraad van het Conservatorium, verwoordde het als volgt: "Dat twee steunpilaren in volle coronacrisis van de ene dag op de andere weggestuurd werden zonder dat duidelijk was waarom, zorgde meteen voor grote onrust." Bij navraag onder leerlingen en docenten is het onbegrip voor deze plotse en zeer drastische beslissing groot. In een tweede artikel op Bruzz lezen we dat de twee ontslagen betrokkenen door de meeste studenten en docenten op handen worden gedragen. Het regende dan ook steunbetuigingen op Facebook. 190 studenten, personeelsleden, alumni en eredocenten van het Conservatorium Brussel stuurden midden november een protestbrief naar de directie van de Erasmushogeschool. Daarin vragen ze vooral naar een duidelijke reden van het plotse ontslag van de directrice en haar adjunct.

Dat de band tussen EHB en het KCB niet optimaal was, is een understatement. Het KCB werd vrij laat onderdeel van de Erasmus-scholengroep en heeft steeds moeten vechten om zijn eigenheid te kunnen behouden. Zonder mij hierover uit te spreken wil ik wel wijzen op de internationaal gerenommeerde plaats die het KCB al ettelijke decennia uitstraalt. Ondanks de slechte staat van de gebouwen zorgt een zeer divers en erkend panel van beroepsmuzici voor die uitstraling.

Op 2 december konden we uiteindelijk vaststellen dat het College van Beroep besliste dat de directeur in kwestie en het voormalig opleidingshoofd ten onrechte om dringende redenen waren ontslagen. De directie van de EHB liet evenwel meteen weten dat het bestuur van de hogeschool maar gedeeltelijk terugkomt op haar beslissing. Er dreigt nu een vertrouwensbreuk tussen de EHB en het KCB.

Mijn vragen zijn de volgende:

- Heeft u contact gehad met de directie van EHB omtrent het plotse ontslag van de directeur in kwestie en de medewerker/docent?
- Heeft u een poging gedaan om te bemiddelen in deze zaak?
- Wat vindt u van het signaal dat de EHB uitzendt door op deze manier te handelen?

Hoogachtend,

Jan Busselen

A handwritten signature in black ink, consisting of a stylized 'J' followed by a series of loops and a horizontal stroke.

Datum van de indiening : 4 januari 2021

Vraag om uitleg van de heer Dominiek Lootens-Stael aan de heer Sven Gatz, collegelid bevoegd voor Onderwijs en Scholenbouw

Onderwerp: Over maatregelen bij problematisch spijbelgedrag

Volgens cijfers die mijn collega Slagmulder in het Vlaams Parlement opvroeg is het sanctioneren van hardnekkige spijbelaars geen éénvoudige zaak.

De Vlaamse Gemeenschap heeft een aantal middelen om druk uit te oefenen op leerlingen of families die de plicht op onderwijs aan hun laars lappen.

Het intrekken van de schooltoeslag is daarvan een voorbeeld.

Uiteraard kunnen ook leerlingen woonachtig in het Brussels hoofdstedelijk die in een door de Vlaamse Gemeenschap erkende school onderwijs volgen een schooltoeslag aanvragen en krijgen.

Vandaag wordt de schooltoeslag in theorie teruggevorderd wanneer een leerling twee opeenvolgende schooljaren 30 of meer halve dagen problematisch afwezig was. Maar in de praktijk blijkt dit niet altijd vlot te verlopen. De afgelopen 5 schooljaren werd gemiddeld 44% van deze toeslagen niet teruggeëist.

Over gans Vlaanderen gezien ontspringen zo ongeveer 1.500 problematische spijbelaars de dans en ondervinden ze geen financiële gevolgen van hun nalatig gedrag. Dit kost natuurlijk ook geld aan de belastingbetaler, want in de meeste gevallen is een schooltoelage voor hardnekkige spijbelaars weggesmeten geld gezien een grote meerderheid onder hen geen diploma haalt. Uitgerekend loopt Vlaanderen hier dus zo'n 1,05 miljoen euro mis. Dat is zeer zuur voor gezinnen die ondanks een beperkt inkomen net geen recht hebben op een schooltoeslag of voor wie de toeslag niet genoeg is om rond te komen met alle studiekosten. Ook vind ik dat de Vlaamse regering de huidige opvorderingsregels strenger zou moeten maken. Twee opeenvolgende schooljaren problematische afwezigheid als voorwaardetermin is best lang. Dit betekent dat leerlingen die 'slechts' een schooljaar structureel afwezig zijn ongemoeid worden gelaten. Dit heeft tot gevolg dat een leerling die in de derde graad secundair onderwijs zit en binnen afzienbare tijd achttien wordt, eigenlijk amper iets te vrezen heeft.

Graag had ik van het collegelid vernomen hoeveel leerlingen uit Brussel deze toeslag krijgen. Bij hoeveel leerlingen werd deze toeslag omwille van problematisch spijbelen ingetrokken? Hoeveel problematische spijbelaars kennen we in ons onderwijs in deze stad?

Datum van indiening: 7 januari 2021

Vraag om uitleg van de heer Jan Busselen tot de heer Sven Gatz, collegelid bevoegd voor Onderwijs en Scholenbouw

Onderwerp: De kilometerheffing voor leerkrachten en gezinnen van leerlingen die naar en van Brussel reizen

Geacht Collegelid,

Het Brussels Hoofdstedelijk Gewest heeft een kilometerheffing op tafel gelegd. Het is de bedoeling om werknemers en gezinnen die zich met de auto in het Brussels Gewest verplaatsen, te laten betalen per kilometer. De prijs differentieert naargelang het vermogen van de wagen, het aantal kilometers die men aflegt en het tijdstip waarop men in Brussel rijdt. De heer Gatz maakte melding van sociale correcties tijdens de plenaire zitting van het Brussels parlement op 18/12. Toch lijkt de impactanalyse over de kilometerheffing aan te tonen dat een aanzienlijk deel van de werknemers meer zal moeten betalen.

Als voormalig leerkracht maak ik me vooral zorgen over de impact op het budget van mijn oud-collega's, op het schoolpersoneel en de gezinnen die nu pendelen in het algemeen. Ik denk bijvoorbeeld aan Vanessa, alleenstaande mama, die in Brussel woont en werkt, en die 695 euro per jaar meer zal betalen. Ze zet haar twee kinderen op school af voor ze naar haar werk vertrekt. 9 km in de spits in de ochtend en 9 km in de avond. Haar belasting komt op bijna 700 euro per jaar met haar Nissan Micra 5d (5 fiscale pK's).

Ik denk ook aan de ongeveer 7500 leerkrachten die in het Vlaams Gewest wonen en in het Brussels Gewest werken (<https://bisa.brussels/themas/onderwijs/onderwijspersoneel>). Mensen die niet altijd kunnen rekenen op de gebrekkige diensten van De Lijn, die geen treinstation in de buurt hebben of die geen mogelijkheid hebben om hun kinderen voor 7 uur 's morgens te laten opvangen.

Dezelfde vraag stelt zich voor gezinnen die om tal van redenen niet wonen in het Gewest of de gemeente waar de kinderen naar school gaan. Wij weten dat het gebrek aan plaatsen op school ervoor zorgt dat het niet altijd mogelijk is om een school in de buurt te vinden. Of dat het geen evidentie is om van school te veranderen wanneer men verhuist. Niet weinig gezinnen moeten zelfs 2 of 3 kinderen in verschillende scholen afzetten.

Nogmaals, de nood aan een andere mobiliteit is voor onze partij belangrijk. Scholen ontwikkelen veel projecten rond mobiliteit. Schoolstraten, bewustmaking van alternatieve vervoersmiddelen voor de auto, pedagogische projecten. Er zijn mooie initiatieven genomen zoals "Filtercafé" voor een betere luchtkwaliteit, vooral rond scholen. Dit is dus een mogelijke hefboom voor de samenwerking tussen u, minister van Onderwijs, en uw collega-minister van Mobiliteit in het Brussels gewest.

Daarom mijn vragen:

- Heeft u een zicht op het aantal kinderverzorgers, leraren, leerkrachten en technisch personeel die buiten Brussel wonen maar in Brussel werken voor het Nederlandstalig onderwijs of andere Nederlandstalige instellingen?
- Kan u de totale kosten van de kilometerbelasting voor deze groep schatten?

- Heeft u een zicht op het aantal kinderverzorgers, leraren, leerkrachten en technisch personeel die in Brussel wonen maar buiten Brussel werken voor het Nederlandstalig onderwijs of andere Nederlandstalige instellingen?
- Kan u de totale kosten van de kilometerbelasting voor deze groep schatten?
- Krijgen deze mensen een sociale compensatie voor de meerkost die ze zullen betalen?
- Welke sociale compensaties liggen er op tafel? Op welke basis worden deze berekend?
- Welke alternatieven omtrent mobiliteit-sensibilisering in en rond de scholen werkt u uit samen met uw collega-minister van mobiliteit in het Brusselse parlement?

Dank u voor uw antwoorden,

Jan Busselen

A handwritten signature in black ink, appearing to be 'J. Busselen', written in a cursive style.

Datum van indiening: 11 januari 2021

Vraag om uitleg van de heer Dominiek Lootens-Stael tot de heer Sven Gatz, collegelid bevoegd voor Onderwijs en Scholenbouw

Onderwerp: Over het groot aantal Nederlandstalige kinderen dat in Brussel geen school naar keuze vindt

Maar liefst 408 kleuters en 221 lagereschoolkinderen van ouders die Nederlands spreken en aangemeld werden voor het Nederlandstalig onderwijs konden dit schooljaar geen enkele school van hun voorkeur toegewezen worden. Dat blijkt uit [cijfers](#) die mijn collega Vlaams Parlementslid Jan Laeremans [opvroeg](#) bij Minister van Onderwijs Ben Weyts.

Het aantal aangemelde kinderen in het Brusselse Nederlandstalige onderwijs wier ouders een attest van voorrang Nederlands kon voorleggen zit in de lift. Voor het kleuteronderwijs waren er dit schooljaar 1.528 aanmeldingen van leerlingen met voorrang Nederlands, waarvan er 833 konden starten in de school van eerste keuze. Dat is een lichte stijging vergeleken met vorig schooljaar, waar er van de 1.343 aanmeldingen 797 terecht konden in de 'eerstekeuzeschool'. In het lager onderwijs waren er 452 nieuwe aanmeldingen waarvan er 147 startten in de 'eerstekeuzeschool'. Vorig jaar waren dat er ook 147, maar op slechts 342 aanmeldingen.

Uit het antwoord van de minister blijkt ook dat het Nederlandstalig onderwijs zeer populair blijft bij ouders die het Nederlands niet machtig zijn. Een meerderheid van de kinderen die worden aangemeld voor het Nederlandstalig onderwijs komt zelfs uit een gezin dat geen attest kennis Nederlands kan voorleggen. Voor de kleuterklas stagneert dit aantal en in het basisonderwijs is er zelfs een lichte stijging.

In de Brusselse Nederlandstalige scholen geldt wel een voorrang voor Nederlandstaligen ten belope van 55%, een aandeel dat zal worden opgetrokken naar 65%. Deze voorrangsregels zorgen ervoor dat Brusselse Vlamingen niet worden weggedrukt uit het onderwijs in hun eigen taal en een verhoogde kans hebben om er terecht te kunnen. Indien je als ouder je kennis Nederlands kan aantonen heb je in de praktijk voor het kleuteronderwijs 2,75 keer zoveel kans om in de 'eerstekeuzeschool' in te kunnen schrijven en in het lager onderwijs 1,45 keer meer succes.

Toch is de huidige voorrangsregeling allerm minst afdoende, aangezien het aantal Nederlandstalige kinderen dat alsnog niet in een Brusselse school van hun keuze binnengeraakt groot is stellen we vast. Dat heeft te maken met het toegenomen aantal aanmeldingen en het capaciteitstekort. Bij de kinderen die wegens de taalkennis Nederlands van de ouders voorrang krijgen, gaat het dit schooljaar zoals reeds gezegd om 408 kleuters en 221 lagereschoolkinderen die in geen enkele school van hun voorkeur terecht konden.

Hiervan verkaste een klein aandeel dan naar een school in het Vlaams Gewest, maar het overgrote deel belandde tegen 1 oktober uiteindelijk wel in een Brusselse school. Maar die is vaak te ver van hun woonplaats. Het capaciteitstekort beperkt zo ook de vrije schoolkeuze. Minister Weyts werkt wel aan een capaciteitsverhoging, maar we vrezen dat de demografische realiteit die plannen zal inhalen.

Voor het Vlaams Belang is het dan ook hoognodig de plaatsen in ons Vlaamse onderwijs zoveel mogelijk voor te behouden voor Nederlandstaligen en de voorrangsregel absoluut te maken om te garanderen dat alle Nederlandstalige kinderen terecht kunnen in een Nederlandstalige school van hun voorkeur. Indien dit niet het geval is, dreigt dit een stadsvlucht van Brusselse Vlamingen in de hand te werken.

Heeft het collegelid deze situatie reeds besproken met de minister?

Wat wil het collegelid ondernemen of welke maatregelen wil hij bepleiten bij de Vlaamse regering zodat Nederlandstalige leerlingen een school van hun keuze kunnen vinden in hun buurt?

Wordt de situatie van de mensen die geen school naar keuze vinden en zich moeten behelpen met een plan B,C of D opgevolgd?

Wijzen de cijfers uit of er bepaalde gebieden zijn waar de nood bijzonder hoog is? Op welke manier wordt dit verder onderzocht en opgevolgd?

Datum van indiening: 11 januari 2021

Vraag om uitleg van de heer Arnaud Verstraete aan de heer Sven Gatz, collegelid bevoegd voor Onderwijs en Scholenbouw

Onderwerp: Stand van zaken van leerkrachtenuitwisseling

Uit het jaarverslag van de Dienst van de Vice-Gouverneur van het Administratief Arrondissement Brussel-Hoofdstad blijkt dat 58% van alle dossiers leiden tot een schorsingsbesluit. Het gaat dan concreet om 1829 dossiers waar de bestuurstaalwet niet wordt gerespecteerd.

Zowel in de conclusie van dit jaarverslag als tijdens de Samenwerkingscommissie met de Vlaamse volksvertegenwoordigers wordt naar het onderwijs verwezen als mogelijke remediëring voor dit probleem.

Uit het Regeerakkoord van het Brussels gewest blijkt dat de Regering de mogelijkheid wil onderzoeken om de mobiliteit van leerkrachten te bevorderen: 'De uitwisseling en samenwerking tussen Nederlandstalige, Franstalige en Engelstalige scholen en opleidingen biedt vele mogelijkheden. De Regering zal de samenwerking vereenvoudigen en vergemakkelijken om wederzijdse verrijking en beter taalonderwijs te stimuleren. De mogelijkheden om de mobiliteit van leerkrachten te bevorderen, zullen worden onderzocht.'

Groen is groot voorstander van deze aanpak. In Brussel hebben we een enorme weelde aan "native speakers" en door de institutionele organisatie van het onderwijslandschap wordt die rijkdom onvoldoende benut. Dit zou het niveau van het onderwijs in beide taalgemeenschappen aanzienlijk kunnen versterken, op een efficiënte en positieve manier.

Mijn vragen:

- * Welke stappen zijn er al ondernomen om de mobiliteit van leerkrachten te bevorderen? Wat is de rol van VGC en OCB in dit verhaal?
- * Welke contacten zijn er al gelegd om dit in de praktijk te brengen?
- * Wat zijn de eventuele moeilijkheden die overwonnen moeten worden?
- * Welke stappen moeten er nog ondernomen worden?
- * Wanneer kunnen we de eerste uitwisselingen van taalleerkrachten verwachten en hoeveel leerkrachten en scholen zouden daarbij betrokken zijn?

Alvast bedankt voor uw antwoorden.

Met vriendelijke groeten

Arnaud Verstraete

Datum van indiening: 13 januari 2021

Vraag om uitleg van de heer Gilles Verstraeten aan de heer Sven Gatz, collegelid bevoegd voor Onderwijs en Scholenbouw

Onderwerp: De evaluatie van de eerste drie jaren tweetalige lerarenopleiding

Geacht collegelid,

In Brussel organiseren de Erasmushogeschool Brussel (EHB) en de Haute-Ecole Francisco Ferrer (HEFF) met financiering van de Vlaamse Gemeenschapscommissie een zogeheten tweetalige lerarenopleiding voor leerkrachten basisonderwijs. Die moet toestaan dat leerkrachten zowel in Nederlandstalige als Franstalige basisscholen les kunnen geven. Gezien het project van start ging in het academiejaar 2017-2018, hebben (een deel van) de eerste generatie studenten hun tweetalige lerarenopleiding afgerond in 2020.

Het laatste debat hierover dateert alweer van 18 december 2019. Toen verklaarde collegelid Gatz dat er eind 2020-begin 2021 een evaluatie gepland stond van de eerste drie jaren tweetalige lerarenopleiding. Op basis van die evaluatie zouden vervolgens eventuele aanbevelingen gedaan worden naar de ministers van Onderwijs van de Gemeenschappen.

Daarom had ik graag volgende vragen gesteld:

- Hoeveel studenten hebben het project van de tweetalige lerarenopleiding afgerond in 2020?
- Hoeveel studenten hebben zich dit academiejaar ingeschreven in het eerste jaar van de tweetalige lerarenopleiding aan de Ehb en de HEFF?
- Wat was de impact van de coronacrisis op het project betreffende bijvoorbeeld de stages?
- Is de evaluatie van de eerste drie jaren tweetalige lerarenopleiding reeds voltooid?
 - o Zo ja, wat zijn de conclusies? Bevat het rapport aanbevelingen? Wordt het project bijgesteld?
 - o Zo niet, wanneer mogen we de resultaten verwachten?
- Een werkbezoek aan de HEFF vond u een goed idee. Kunnen we een dergelijk bezoek vastleggen, zodra de situatie het toelaat?

Hartelijk dank voor uw antwoorden!

Met de meeste hoogachting,

Gilles Verstraeten

Raadslid VGC

Datum van de indiening : 4 januari 2021

Vraag van mevrouw Hilde Sabbe aan de heer Sven Gatz, collegelid bevoegd voor

Onderwijs en Scholenbouw

Onderwerp: Huiswerkklassen

De coronacrisis zorgt voor leerachterstand. Veel kinderen en jongeren hebben ondanks alle inspanningen van de scholen tijdens de lockdowns minder leerstof kunnen verwerken. Het verbaast dus niet dat de vraag naar extra begeleiding en naar huiswerkklassen toeneemt, zoals ook blijkt uit een reportage van BRUZZ van begin december. Bovendien is er minder capaciteit in de huiswerkklassen door de afstandsregels die overal gelden.

Huiswerkbegeleiding voor kinderen in het Nederlandstalig onderwijs wordt bewust niet afzonderlijk gesubsidieerd of aangemoedigd. Aan Franstalige kant is dat wel het geval en ook het Brussels gewest maakt in het kader van de strijd tegen schoolverzuim middelen vrij voor huiswerkklassen. De redenering aan Nederlandstalige kant is dat remediëring vooral binnen de reguliere schooltijd moet gebeuren. Er is ook een vraag naar minder huiswerk tout court aangezien dat de ongelijkheid kan vergroten tussen leerlingen die thuis goed kunnen werken en begeleid worden en leerlingen bij wie dat veel minder het geval is.

De VGC investeert uiteraard op andere manieren veel in begeleiding van leerlingen met leerachterstand of die dreigen uit te vallen, via bijvoorbeeld Abrusco of de CLB's.

Mijn vragen:

- heeft u zicht op het huidige aanbod van huiswerkklassen gericht op leerlingen van het Nederlandstalig onderwijs in Brussel? Welke vzw's bieden begeleiding aan? Zijn er ook veel private initiatieven actief die tegen betaling huiswerkbegeleiding aanbieden? En wat met individuele vrijwilligers?

- wat kan de VGC doen om een antwoord te bieden op de grote vraag naar huiswerkbegeleiding? Welk beleid ontwikkelt de VGC op dit vlak?

- hoe staat de VGC tegenover het huiswerkbeleid van de scholen? De scholen zijn vrij om dat zelf uit te werken maar moedigt de VGC de scholen bijvoorbeeld aan het volume aan huiswerk laag te houden omwille van het risico op grotere ongelijkheid?

- welke impact heeft de coronacrisis op het huiswerkbeleid? Moeten leerlingen nu meer individueel thuis leren en taken maken doordat er meer digitaal lesgegeven werd en wordt? Hoe stemmen de verschillende begeleidingsdiensten die door de VGC ondersteund worden, hun aanbod af op deze nieuwe realiteit, met name wat betreft de individuele begeleiding van leerlingen om leerachterstand te voorkomen of te verhelpen?

Hilde Sabbe

04 01 2021